

Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄ (13.8.1913 - † 3.8.1977)

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

7179

Image not found or type unknown

Η τελευταία του δημόσια ομιλία στο Συλλαλητήριο της 20ης Ιουλίου 1977 σε ηχητική μορφή: [1ο Μέρος](#), [2ο Μέρος](#), [3ο Μέρος](#) .

Διαβάστε την ομιλία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. κ. Χρυσοστόμου, η οποία εκφωνήθηκε στο Δημαρχείο Παραλιμνίου στις 29 Δεκεμβρίου 2009, με θέμα: [Η μεγάλη προσωπικότητα τού Μακαρίου και οι αγώνες του](#)

*****

Η βιογραφία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄ γεννήθηκε στις 13 Αυγούστου 1913 στο χωριό Άνω Παναγιά της Πάφου. Γονείς του ήταν ο Χριστόδουλος Μούσκος και η Ελένη Αθανασίου. Σε νεαρή ηλικία πήγε στη Μονή Κύκκου όπου και προσελήφθη ως δόκιμος.

Στις 7 Αυγούστου 1938 χειροτονήθηκε Διάκονος και μετονομάστηκε από Μιχάλης σε Μακάριο. Τον ίδιο χρόνο στάλθηκε ως υπότροφος της Μονής Κύκκου στην Αθήνα για θεολογικές σπουδές στο Εθνικό Πανεπιστήμιο. Αφού απεφοίτησε το 1942 από τη Θεολογική Σχολή, ενεγράφη στη Νομική Σχολή όπου παρακολουθούσε μαθήματα μέχρι την απελευθέρωση της Ελλάδας από τη Γερμανική κατοχή οπότε και επέστρεψε στην Κύπρο για μικρό χρονικό διάστημα. Επιστρέφοντας στην Αθήνα, χειροτονήθηκε σε Πρεσβύτερο και σε Αρχιμανδρίτη στις 13 Ιανουαρίου 1946 στο ναό της Αγίας Ειρήνης, όπου υπηρέτησε για πέντε χρόνια ως Διάκονος με το Μητροπολίτη Αργυροκάστου Παντελεήμονα και προϊστάμενος του ναού Αγίας Παρασκευής στον Πειραιά.

Την ίδια χρονιά, του δόθηκε υποτροφία από το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και πήγε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής για περαιτέρω θεολογικές σπουδές. Παρακολούθησε για δυο χρόνια μαθήματα στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης με ειδίκευση στην Κοινωνιολογία της θρησκείας.

Στις 8 Απριλίου 1948 εκλέγηκε Μητροπολίτης Κιτίου και στις 13 Ιουνίου χειροτονήθηκε σε Επίσκοπο. Η δράση του ως Μητροπολίτη Κιτίου ήταν καθ' όλα γόνιμη, αφού ανακαίνισε τη Μητρόπολη στη Λάρνακα, βελτίωσε την οικονομική κατάσταση του κλήρου, ίδρυσε Φιλόπτωχες Αδελφότητες και αναπτέρωσε το

ηθικό του εξουθενημένου λαού.

Ως Πρόεδρος του Γραφείου Εθναρχίας, πήγε το 1949 στην Ελλάδα όπου είχε συνομιλίες με τον Βασιλιά, τον Πρωθυπουργό και άλλους επισήμους, για το Κυπριακό πρόβλημα. Μετά από εισήγησή του, η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου οργάνωσε στις 15 Ιανουαρίου 1950 Παγκύπριο Δημοψήφισμα κατά το οποίο 97% του Ελληνικού Κυπριακού πληθυσμού ψήφισαν υπέρ της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα.

Στις 20 Οκτωβρίου 1950 εκλέγηκε Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης, σε διαδοχή του Μακαρίου Β'. Αμέσως μετά την εκλογή του ως Αρχιεπισκόπου, ίδρυσε την Παγκύπρια Εθνική Οργάνωση Νεολαίας. Αργότερα επισκέφτηκε και πάλι την Αθήνα, όπου προσπάθησε να πείσει την Ελληνική Κυβέρνηση να προσφύγει στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό ζήτημα. Επιστρέφοντας στην Κύπρο υπέβαλε διαμαρτυρία στην Επιτροπή μη αυτοκυβερνωμένων εδαφών των Ηνωμένων Εθνών για την παράλειψη της Μ. Βρετανίας να υποβάλει έκθεση για την πολιτική κατάσταση στην Κύπρο.

Τον Οκτώβριο του 1952 πήγε στη Νέα Υόρκη, όπου συγκροτείτο η Ζ' Σύνοδος της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, για να προωθήσει το Κυπριακό ζήτημα στο διεθνές πεδίο. Ερχόμενος πίσω στην Κύπρο απηύθυνε επιστολή στον Κυβερνήτη ζητώντας του την προώθηση της εφαρμογής του δικαιώματος αυτοδιάθεσης. Η απάντηση του Κυβερνήτη ήταν αρνητική και ο Αρχιεπίσκοπος επέκρινε την πολιτική της Μεγάλης Βρετανίας στην Κύπρο. Τον Αύγουστο του 1953 απηύθυνε αίτηση προς το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ για να περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη της Η' Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού θέμα εφαρμογής του δικαιώματος αυτοδιάθεσης του Κυπριακού λαού.

Στις 9 Μαρτίου 1956 εξορίστηκε στις Σεϋχέλλες, αφού οι συνομιλίες που είχε με τον Κυβερνήτη για το μέλλον της Κύπρου δεν κατέληξαν σε συμφωνία. Αφού αφέθηκε ελεύθερος, μετά από ένα περίπου χρόνο, η Βρετανική Κυβέρνηση τον κάλεσε στο Λονδίνο, όπου και υπογράφηκε η Συμφωνία του Λονδίνου, που ήταν η συνέχεια της Συμφωνίας της Ζυρίχης. Με τις Συμφωνίες αυτές η Κύπρος θα ανακηρυσσόταν ανεξάρτητη Δημοκρατία.

Στις 16 Αυγούστου του 1960 η Κύπρος ανακηρύχθηκε ανεξάρτητη Δημοκρατία και ο Μακάριος ανέλαβε καθήκοντα προέδρου, αφού κέρδισε τις εκλογές στις 13 Δεκεμβρίου 1959, με ποσοστό 66.29%

Το Φεβρουάριο του 1968 ο Μακάριος επανεκλέγηκε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στις 8 Μαρτίου 1970 έγινε δολοφονική απόπειρα εναντίον του Μακαρίου, ο οποίος επέβαινε ελικοπτέρου, που θα τον μετέφερε στην ιερά Μονή Μαχαιρά για το μνημόσυνο του Υπαρχηγού της ΕΟΚΑ Γρηγόρη Αυξεντίου. Ο Μακάριος δεν έπαθε τίποτε, αλλά τραυματίστηκε ο χειριστής του ελικοπτέρου, ο οποίος κατόρθωσε να το προσγειώσει σε οικόπεδο κοντά στην Αρχιεπισκοπή.

Μεγάλη σημασία έδιδε επίσης ο Μακάριος και στα θρησκευτικά του καθήκοντα ως προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου, αλλά και ως ηγετική φυσιογνωμία στο χώρο της Ορθοδοξίας. Έτσι, το Μάρτιο του 1971 μετέβη στην Κένυα, όπου κατέθεσε το θεμέλιο λίθο της Ιερατικής Σχολής, η οποία περατώθηκε το 1974 με δαπάνες της Αρχιεπισκοπής. Κατά την επίσκεψη του στην Κένυα προέβη σε ομαδικές βαπτίσεις πέντε χιλιάδων ιθαγενών περίπου.

Το Φεβρουάριο του 1973 ο Μακάριος επανεξελέγη για τρίτη φορά Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Την 7ην Μαρτίου του ιδίου έτους οι τρεις Μητροπολίτες της Κύπρου αποφάσισαν «την καθαίρεση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' από του Επισκοπικού και κληρικού καθόλου αξιώματος και την επαναφοράν τούτου εις την τάξιν των λαϊκών», διότι δεν ανταποκρίθη εις την απαίτησίν των να παραιτηθεί του Προεδρικού αξιώματος. Η πράξη αυτή των τριών Μητροπολιτών καταδικάσθηκε από το λαό και δεν αναγνωρίσθηκε από τους Αρχηγούς των Ορθοδόξων Εκκλησιών. Από της 5ης μέχρι της 14ης Ιουλίου 1973 συνήλθε στη Λευκωσία Μείζων και Υπερτελής Σύνοδος, η οποία, αφού εκήρυξε αντικανονική και, κατ' ακολουθίαν, άκυρον, ανυπόστατον και ανενέργητον την απόφαση των τριών Μητροπολιτών, εκάλεσεν αυτούς εις επάνοδον εις την μετά του Αρχιεπισκόπου προτέραν κανονικήν σχέσιν και κοινωνίαν και εν συνεχεία καθήρεσεν αυτούς, επειδή παρήκουσαν στις υποδείξεις και προτροπές αυτής.

Την 15ην Ιουλίου του 1974 το στρατιωτικό καθεστώς των Αθηνών διενήργησε πραξικόπημα για την ανατροπή του Μακαρίου. Ο Μακαριώτατος, διασωθείς ως εκ θαύματος, αναχώρησε την επομένη, μέσω Μάλτας, στη Βρετανία και από εκεί στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, όπου και μίλησε ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας. Την 20ην Ιουλίου του ιδίου έτους, η Τουρκία χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα το πραξικόπημα, εισέβαλε στην Κύπρο και κατέλαβε το 36% περίπου του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκδίωξε το 28% περίπου των Ελληνοκυπρίων από τις πατρογονικές τους εστίες, σκότωσε αμάχους και προκάλεσε τεράστιες καταστροφές.

Απεβίωσε στις 3 Αυγούστου του 1977.

Ο Μακάριος ανακηρύχθηκε επίτιμος διδάκτωρ των Θεολογικών Σχολών των Πανεπιστημίων της Βοστώνης και της Αθήνας, των Νομικών Σχολών των Πανεπιστημίων Κεράλα των Ινδιών, Θεσσαλονίκης, Μπογκοτά της Κολομβίας και Μάλτας και της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών. Επίσης τιμήθηκε με τα ανώτερα παράσημα των πλείστων Εκκλησιών και Κρατών και με τα χρυσά μετάλλια Ελληνικών και ξένων Δήμων.

*****

Δόκιμος εις 'Ι.Μονήν
Κύκκου. (5.10.1926)

ΚΥΠΡΟΥ

7190

Image not found or type unknown

7191

Image not found or type unknown

7192

Image not found or type unknown

7193

Image not found or type unknown

7196

Image not found or type unknown

7199

Image not found or type unknown

7217

Image not found or type unknown

7201

Image not found or type unknown

7202

Image not found or type unknown

7210

Image not found or type unknown

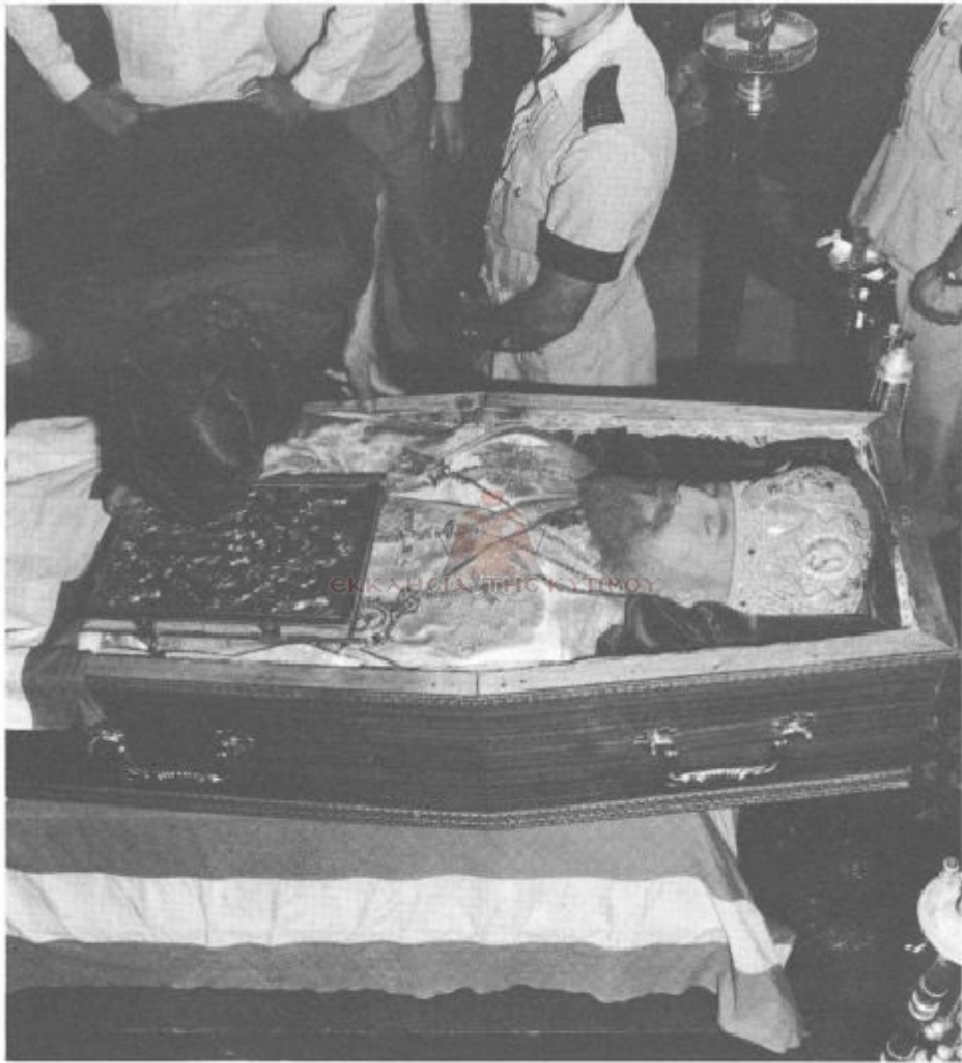

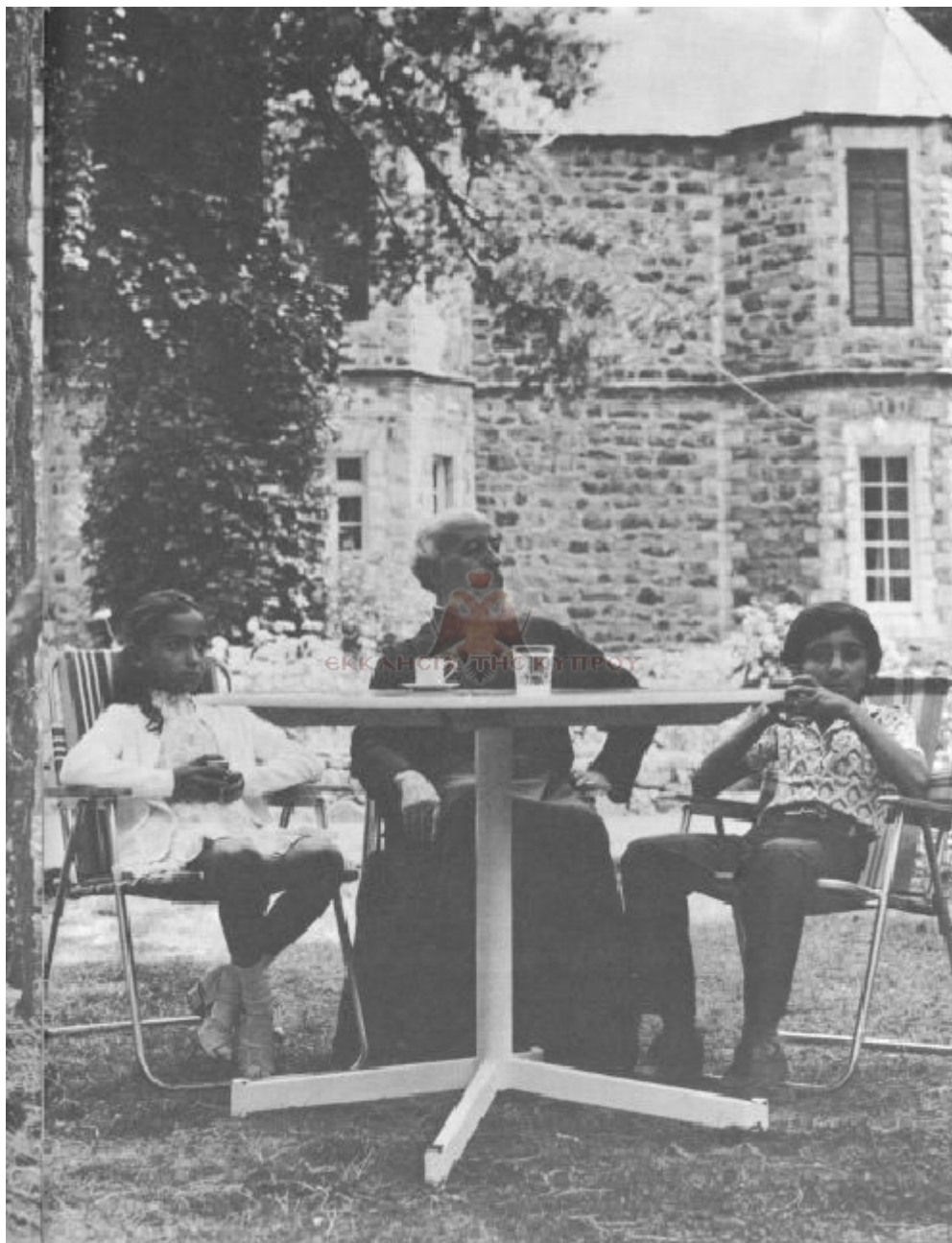
7212

Image not found or type unknown

7207

Image not found or type unknown

7183

Image not found or type unknown

7218

Image not found or type unknown

Πηγή: churchofcyprus.org.cy